

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 1056
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-13552)

05 Nisan 2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi:** a) TBMM Başkanlığının 19.12.2012 tarih ve KAN.KAR.BŞK.A.01.0.KKB.0.10.00.00-07/(7/13797-13552)-160724 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 26.12.2012 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/610-2-2736/5543 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Sezgin TANRIKULU'nun Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına tarafımca cevaplandırılmasını tensip ettikleri, 7/13552 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ve Maliye Bakanlığı'ndan alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (5 Sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :
TBMM Başkanlığı

Bilgi :
Başbakanlık

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN SEZGİN TANRIKULU'NUN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/13552)

Sorular 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7:

Ülkemizde benzinden alınan vergilerin yüksek olduğu, sürekli yapılan zamlar nedeniyle yurttaşlarımızın dünyanın en pahalı benzinini kullandığı bir gerçektir. Ne var ki, Türkiye'nin benzin ihtiyacından fazlasının yurtdışına ithal edildiği de ortadadır. Bu kapsamda:

- 2002 yılından bu yana Türkiye'nin ihtiyacından daha fazla benzin miktarının yıllara göre dağılımı nedir?
- 2002 yılından bu yana (yıllara göre dağılımıyla) ihtiyaç fazlası benzin hangi ülkelere ve litresi kaç Türk Lirası'na ihraç edilmiştir?
- Yine 2002 yılından bu yana (yıllara göre dağılımıyla) ihraç edilen benzinden elde edilen gelir toplamı ne kadardır?
- 2002 yılından bu yana (yıllara göre dağılımıyla) benzinden alınan vergiler toplamı ne kadardır?
- İstanbul'un Avrupa Kültür Başkenti olması sebebiyle benzinden alınmaya başlanan vergilerden toplanan gelir ne kadardır ve alınan bu vergilerin ne kadar İstanbul'un Avrupa Kültür Başkenti etkinliklerine aktarılmıştır?
- Yurttaşlarımız dünyanın en pahalı benzinini kullanırken, ihtiyaç fazlası benzinin 1/4 fiyatına yabancı ülkelere satılmasının gerekçesi nedir?
- Yurtdışına ucuz benzin ihraç etmektense yurttaşlarımızın ucuz benzin kullanabilmesi için herhangi bir çalışmanız var mıdır?

Cevaplar 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7:

İhtiyaç fazlası benzin miktarlarının yıllara göre dağılımı aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

İHRACAT TUTARLARI (x1000 ton)								2012 (ilk 11 ay)
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
Benzin	1353	1551	2047	2538	1924	2008	2442	2430

Ülkelere ihraç edilen benzin miktarının yıllara göre dağılımı aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

ÜLKELERE İHRAÇ EDİLEN BENZİN MİKTARI (m ³)				
Ülke Adı	2010	2011	2012	Genel Toplam (m ³)
A.B.D.	256.407	97.591	94.530	448.528
Afganistan	0	314	2.203	2.517
Angola	45.949	45.992	0	91.941
Benin	89.001	0	0	89.001
Birleşik Arap Emirlikleri	631.963	693.659	688.491	2.014.113
Brezilya	0	0	183.389	183.389
Cebelitarık	169.878	168.478	45.487	383.842
Fas	0	39.543	0	39.543
Fildişi Sahilleri	0	46.051	0	46.051
Güney Afrika Cumhuriyeti	0	183.849	0	183.849
Hollanda	0	131.508	46.029	177.537
İran	321.695	0	0	321.695
İsrail	40.221	0	0	40.221
İtalya	0	42.538	0	42.538

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN SEZGİN TANRIKULU'NUN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/13552)

Ülke Adı	2010	2011	2012	Genel Toplam (m ³)
K.K.T.C.	71.229	71.408	67.761	210.397
Lübnan	92.503	0	0	92.503
Malezya	14.380	0	0	14.380
Malta	0	158.129	0	158.129
Mısır	416.670	1.099.218	1.714.775	3.230.663
Mozambik	43.409	88.251	0	131.661
Nijerya	0	46.053	0	46.053
Rusya Federasyonu	43.446	20.661	10.934	75.041
Suriye	121.422	0	0	121.422
Suudi Arabistan	36.842	80.154	45.822	162.818
Tanzanya	35.537	46.051	0	81.588
Tunus	43.309	0	0	43.309
Ukrayna	43.057	36.880	0	79.937
Umman	0	45.995	14.104	60.099
Ürdün	125.724	0	280.057	405.780
Yunanistan	0	35.454	4.613	40.067
Genel Toplam	2.642.641	3.177.778	3.198.195	9.018.613

Ülkelere ihraç edilen benzinin birim fiyatının yıllara göre dağılımı aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

ÜLKELERE İHRAÇ EDİLEN BENZİNİN BİRİM FİYATI (ABD Doları/m ³)				
Ülke Adı	2010	2011	2012	Genel Toplam (m ³)
A.B.D.	671	806	795	727
Afganistan		782	968	945
Angola	608	1.616		1.112
Benin	579			579
Birleşik Arap Emirlikleri	581	767	949	771
Brezilya			764	764
Cebelitarık	573	797	776	695
Fas		777		777
Fildişi Sahilleri		679		679
Güney Afrika Cumhuriyeti		748		748
Hollanda		797	830	806
İran	536			536
İsrail	582			582
İtalya		822		822
K.K.T.C.	856	1.212	1.267	1.109
Lübnan	578			578
Malezya	626			626

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN SEZGİN TANRIKULU'NUN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/13552)

Ülke Adı	2010	2011	2012	Genel Toplam (m ³)
Malta		734		734
Mısır	573	767	800	759
Mozambik	502	753		670
Nijerya		770		770
Rusya Federasyonu	576	768	824	665
Suriye	560			560
Suudi Arabistan	578	785	721	720
Tanzanya	655	771		720
Tunus	602			602
Ukrayna	530	768		640
Umman		757	761	758
Ürdün	537		829	738
Yunanistan		699	808	712
Genel Toplam	586	790	841	748

Ülkelere ihraç edilen benzinden elde edilen gelir toplamının yıllara göre dağılımı aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Ülke Adı	2010	2011	2012	Genel Toplam (ABD Doları)
A.B.D.	172.061.216	78.690.771	75.172.079	325.924.066
Afganistan		245.843	2.133.054	2.378.897
Angola	27.936.800	74.312.204		102.249.004
Benin	51.525.378			51.525.378
Birleşik Arap Emirlikleri	367.224.494	532.136.382	653.697.374	1.553.058.250
Brezilya			140.091.330	140.091.330
Cebelitarık	97.298.413	134.318.959	35.295.970	266.913.342
Fas		30.744.219		30.744.219
Fildişi Sahilleri		31.254.107		31.254.107
Güney Afrika Cumhuriyeti		137.494.531		137.494.531
Hollanda		104.859.303	38.200.344	143.059.647
İran	172.344.732			172.344.732
İsrail	23.415.088			23.415.088
İtalya		34.947.649		34.947.649
K.K.T.C.	60.964.230	86.549.903	85.854.568	233.368.701
Lübnan	53.445.084			53.445.084
Malezya	9.005.496			9.005.496
Malta		116.065.736		116.065.736
Mısır	238.679.610	843.420.560	1.371.125.620	2.453.225.790
Mozambik	21.807.051	66.427.563		88.234.614
Nijerya		35.455.000		35.455.000

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN SEZGİN TANRIKULU'NUN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/13552)

Ülke Adı	2010	2011	2012	Genel Toplam (ABD Doları)
Rusya Federasyonu	25.006.335	15.858.605	9.011.453	49.876.393
Suriye	68.004.794			68.004.794
Suudi Arabistan	21.280.000	62.909.182	33.048.925	117.238.107
Tanzanya	23.280.896	35.488.986		58.769.882
Tunus	26.068.680			26.068.680
Ukrayna	22.840.654	28.309.290		51.149.944
Umman		34.816.176	10.729.719	45.545.895
Ürdün	67.538.982		232.035.093	299.574.075
Yunanistan		24.789.400	3.725.417	28.514.817
Genel Toplam	1.549.727.933	2.509.094.369	2.690.120.946	6.748.943.248

Bilindiği üzere ihraç edilen mallar, KDV ve ÖTV'den müstesna olup vergisiz olarak ihraç edilmektedir. Bu durum, sadece akaryakıt ürünlerine özgü olmayıp ihracat vergisi olmayan bütün mallarda aynı durum söz konusudur. Bu sebeple, ihraç edilen malın fiyatı ile yurtiçi piyasadaki fiyatı arasındaki fark, o ürün üzerindeki vergi yükünden kaynaklanmaktadır.

02/07/2007 tarihli ve 5706 sayılı İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Hakkında Kanunla, İstanbul'u 2010 yılı Avrupa Kültür Başkenti olarak hazırlamak, 2010 yılında yapılacak etkinlikleri planlamak ve yönetmek, kamu ve sivil kurum ve kuruluşların bu amaçla yapacakları çalışmalarda koordinasyonu sağlamak üzere özel hukuk hükümlerine tabi, tüzel kişiliği haiz ve merkezi İstanbul'da olan İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansı kurulmuş ve 30/06/2011 tarihinde tasfiye edilerek faaliyetlerine son verilmiştir.

Kuruluş amacını gerçekleştirmek üzere anılan Kanunun 12 nci maddesinde, Ajansın gelirleri belirlenmiştir. Söz konusu maddede 04/06/2008 tarihli ve 5766 sayılı Kanunla değişiklik yapılmadan önce Ajansın gelirleri;

- İstanbul İl Özel İdaresinin ve İstanbul Büyükşehir Belediyesinin 2008, 2009 ve 2010 bütçelerine her yıl bu amaçla konulacak ödenek,
- İstanbul Ticaret Odası ve İstanbul Sanayi Odası tarafından 2008, 2009 ve 2010 yıllarında aktarılacak tutarlar,
- Yurtiçi ve yurtdışından sağlanacak yardım ve bağışlar ile sponsorluk gelirleri,
- Ajansın logo ve isim hakkının kullanımından sağlanacak gelirler,
- Avrupa Birliği Komisyonunun Projeye tahsis edeceği fonlar ve nema gelirleri,
- Yapılacak etkinliklerden sağlanacak bilet satış gelirleri ve diğer gelirlerden oluşmaktaydı.

Ancak, sayılan gelirlerin yetersiz kalması nedeniyle Ajansa ilave finansman imkânı sağlamak üzere, 5766 sayılı Kanunun 26 nci maddesiyle 5706 sayılı Kanuna eklenen geçici 3 üncü maddede 2008 yılında Maliye Bakanlığı bütçesinden Ajansa 250 milyon TL'ye kadar ödenek aktarmaya Maliye Bakanı yetkili kılınmıştır. Ayrıca, Ajansın gelirlerini düzenleyen 12 nci maddesinin ikinci fıkrasına eklenen hükümlerle 2009 ve 2010 yıllarında ise Ajansa verilmek üzere Maliye Bakanlığı bütçesine ödenek konulması öngörülmüştür.

Bu çerçevede, bu güne kadar Maliye Bakanlığı bütçesinden Ajansa ödenmek üzere 2008 yılında 125 milyon TL, 2009 yılında 200 milyon TL, 2010 yılında ise 300 milyon TL olmak üzere toplamda 625 milyon TL kaynak ayrılmıştır. Bu kaynaktan Ajansa aktarılan tutar, 2008 yılında

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN SEZGİN TANRIKULU'NUN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/13552)

125 milyon TL, 2009 yılında 50 milyon TL ve 2010 yılında 223,7 milyon TL olmak üzere toplamda 398,7 milyon TL'dir.

Öte yandan, 5766 sayılı Kanunla 01/07/2008 tarihinden geçerli olmak üzere benzin türlerinde litre başına 1,5 kuruş, motorin türlerinde ise 1 kuruş ÖTV artışı yapılmıştır. Bu düzenlemenin yıllık gelir etkisi yaklaşık 220 Milyon TL'dir. Ayrıca, 4760 sayılı ÖTV Kanununa ekli (1) sayılı listede yer alan akaryakıt ürünlerinden alınan ÖTV tutarlarında adı geçen Kanunun 12 nci maddesinin verdiği yetkiye istinaden ekonomik politikalar ve bütçe gereği olarak Bakanlar Kurulunca değişiklikler yapılabilmektedir. Bu maddenin verdiği yetkiye istinaden, ÖTV Kanununa ekli (1) sayılı listede yer alan malların ÖTV tutarları 15/07/2009 tarihli ve 27289 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 2009/15200 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yeniden tespit edilmiştir.

Ajansa Maliye Bakanlığımız bütçesinden aktarılan toplam 398,7 milyon TL'ye karşın, söz konusu ÖTV artışı neticesinde tahsil edilen toplam tutar sadece 22,4 milyon TL tutarındadır. Bu tutar merkezi yönetim bütçesine gelir kaydedilmiş ve bütçe ilkelerinden olan belirli gelirlerin belirli giderlere tahsis edilmemesi esası gereğince, tahsil edilen bu gelir kamu hizmetlerinin gerekleri doğrultusunda çeşitli kalemlere harcanmıştır. Ayrıca, 02/05/2012 tarihli ve 2012/3172 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla İstanbul'un 2010 Avrupa Kültür Başkenti projesi kapsamında uygulanmakta olan İlave ÖTV uygulaması kaldırılmıştır.